

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11

E: gp.mgts@gov.si

www.mgts.gov.si

Številka: 013-1/2025-2180-212

Datum: 14. 11. 2025

Zadeva: Zapisnik 4. seje Sveta za socialno ekonomijo

Kraj in čas seje: Seja je potekala v veliki sejni dvorani Generalnega sekretariata Vlade RS na Gregorčičevi ulici 27 v Ljubljani (1. nadstropje), dne 3. februarja 2025 od 13.03 do 14.45.

Prisotni člani ali namestniki: Matjaž Han (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport – MGTŠ), Denis Kordež (Ministrstvo za zdravje – MZ), Mateja Prešern (Ministrstvo za javno upravo – MJU), mag. Simona Poljanšek (Ministrstvo za finance – MF), Petra Rihtaršič (Ministrstvo za kulturo – MK), Anja Krašna (Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj – MKRR), Ljubica Zgonec Zorko (predstavnica socialnih podjetij), Mojca Žganec Metelko (predstavnica socialnih podjetij), Nika Javornik (predstavnica zadrug), Petra Peternel (predstavnica zadrug), Tomaž Čučnik (predstavnik invalidskih podjetij), Mito Kot (predstavnik zaposlitvenih centrov), Dušanka Lužar Šajt (predstavnica reprezentativnih združenj lokalnih skupnosti), Helena Turk (predstavnica reprezentativnih združenj lokalnih skupnosti), Nataša Cvetek (Predstavnica socialnih partnerjev – na predlog reprezentativnih delodajalskih organizacij), Zdenka Marija Kovač (predstavnica strokovnih institucij na področju socialne ekonomije).

Ostali prisotni: mag. Leja Drofenik Štibelj (Ministrstvo za solidarno prihodnost – MSP), mag. Urška Bitenc (MGTŠ), Pamela Perdec (MGTŠ), Petra Kovačec (MGTŠ), Jernej Štromajer (MGTŠ).

Odsotni: Jure Leben (Kabinet predsednika vlade – KPV), Jernej Meden (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti – MDDSZ), Brane Golubović (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – MKGP), Uroš Vajgl (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – MOPE), dr. Slobodan Šešum (Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve – MZEZ), Maruška Željeznov Seničar (predstavnica socialnih partnerjev – na predlog reprezentativnih sindikalnih konfederacij).

Prejeta gradiva:

- Zapisnik 2. seje in 3. seje Sveta za socialno ekonomijo,
- Program dela Sveta za socialno ekonomijo za leto 2025,
- Predlog besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035, ki ga je pripravila delovna skupina za pripravo Strategije razvoja socialne ekonomije,
- Osnutek besedila Programa ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030.

Po ugotovitvi sklepčnosti je svet pričel z delom. Na seji je bilo prisotnih 14 članov sveta oziroma njihovih namestnikov ter predsedujoči.

Predlagan dnevni red:

1. Pozdravni nagovor predsednika Sveta za socialno ekonomijo.

2. Potrditev zapisnika 2. in 3. (dopisne) seje Sveta za socialno ekonomijo.
3. Predstavitev in glasovanje o programu dela Sveta za socialno ekonomijo za leto 2025.
4. Predstavitev in glasovanje o predlogu besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035 in osnutku besedila Programa ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030.
5. Razno.

1. Pozdravni nagovor ministra za gospodarstvo, turizem in šport in sprejem dnevnega reda

Uvodoma je minister Matjaž Han (v nadaljevanju: minister), ki predseduje Svetu za socialno ekonomijo (v nadaljevanju: svet) izrazil dobrodošlico na četrti seji sveta. Najprej je minister, glede na to, da so v svetu imenovani novi člani in članice oziroma namestniki in namestnice, pojasnil, da oblikovanje sveta določa Zakon o socialnem podjetništvu (v nadaljevanju: ZSocP). Ta prav tako določa, da svet pripravi Strategijo razvoja socialne ekonomije. K pripravi strategije na tem področju države članice usmerja tudi Akcijski načrt za socialno gospodarstvo Evropske komisije in priporočilo Sveta EU o razvoju okvirnih pogojev za socialno gospodarstvo.

Minister je sporočil, da je svet na 1. seji sprejel odločitev, da ministrstvo pristojno za področje, to je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) pripravi osnutek strategije razvoja socialne ekonomije, nato pa je na 2. seji oblikoval delovno skupino za njeno pripravo. Delovna skupina je pripravila besedilo predloga strategije, ki ga bo na današnji seji predala svetu v obravnavo. Prav tako je minister povedal, da je ministrstvo pripravilo predlog programa ukrepov za izvajanje strategije, ki ga določa zakon, in sicer ta določa, da ga pripravi pristojno ministrstvo, ki ga nato uskladi z drugimi resorji.

Minister je poudaril, da je današnja ključna naloga sveta, da opravi razpravo o obeh dokumentih ter oceni, ali sta pripravljena za javno obravnavo oziroma medresorsko usklajevanje. Minister je sporočil, da se veseli sodelovanja pri skupnem delu, s čimer se bo spodbudilo razvoj socialne ekonomije.

V nadaljevanju je Urška Bitenc (MGTŠ) navzoče obvestila, da se 4. seje sveta ne bodo udeležili nekateri člani sveta ter pojasnila nekatere tehnične podrobnosti glede prijave k besedi. Navzoče je obvestila, da se seja skladno s poslovnikom ne snema. Sporočila je, da je za lažje delovanje sveta in pomoč ter koordinacijo članom ministrstvo skladno s 5. členom poslovnika imenovalo sekretarko sveta, Urško Bitenc in namestnico Pamela Perdec. Sporočila je tudi, da je predstavnica sindikatov v svetu sporočila, da bodo svoje pripombe podali v medresorskem usklajevanju. Nato je predala besedo ministru, ki je vodil sejo.

Po ugotovitvi sklepčnosti je minister odprl razpravo glede predlaganega dnevnega reda, ki so ga člani prejeli skupaj z vabilom. Člani sveta niso imeli pripomb na dnevni red.

SKLEP št. 1: Svet za socialno ekonomijo sprejme predlagani dnevni red.

2. Potrditev zapisnika 2. in 3. seje Sveta za socialno ekonomijo

Urška Bitenc (MGTŠ) je navzočim pojasnila, da Poslovnik o delu Sveta za socialno ekonomijo določa, da se o dopisni seji poroča svetu. Sporočila je, da je bila 3. oziroma 1. dopisna seja izvedena skladno sklepom sveta na 2. seji, in sicer z namenom, da člani sveta potrdijo sestavo delovne skupine za pripravo strategije razvoja socialne ekonomije. Poleg tega pa so se člani na dopisni seji opredeljevali do dveh pobud, ki jih je prejel svet. Do zaključka glasovanja na dopisni

seji je prispelo 17 izpolnjenih veljavnih glasovnic članov ali njihovih namestnikov. Dve glasovnici nista prispeli pravočasno. Veljavno je tako glasovalo 17 članov ali njihovih namestnikov, kar predstavlja večino od skupnih 21 glasov. Na podlagi glasovanja so bili potrjeni člani delovne skupine ter opredelitev sveta do prispelih pobud.

Minister je opomnil, da so člani zapisnik 2. in 3. seje sveta prejeli z vabilom, zato je odprl razpravo glede potrditve zapisnika.

Svet ni prejel predlogov za dopolnitev oziroma spremembo zapisnikov, zato sta bila zapisnik 2. in 3. (1. dopisne) seje sveta potrjena.

SKLEP št. 2: Svet za socialno ekonomijo potrdi zapisnik 2. seje, ki je potekala 16. novembra 2022 in 3. (1.dopisne) seje, ki je potekala 7. decembra 2022.

3. Predstavitev in glasovanje o programu dela Sveta za socialno ekonomijo za leto 2025

Minister je napovedal, da je pred današnjimi ključnimi nalogami, to je obravnava in glasovanje o strategiji razvoja socialne ekonomije ter programu ukrepov za izvajanje strategije, na dnevnem redu še obravnava in potrjevanje programa dela sveta, ter je zaprosil Sektor za socialo ekonomijo, da ga predstavi.

Urška Bitenc (MGTŠ) je povedala, da je program dela, ki je bil članom sveta posredovan skupaj z vabilom, osredotočen na pripravo in potrditev strategije razvoja socialne ekonomije in njenega izvedbenega dokumenta, torej programa ukrepov za izvajanje strategije. Skladno s predhodnimi sklepi sveta je bil pripravljen predlog besedila strategije razvoja socialne ekonomije za desetletno obdobje, kot to določa ZSocP. Predlog strategije je pripravila delovna skupina za obravnavo na svetu, da ga lahko potrdi oziroma po potrebi dopolni ter sprejme odločitev, ali je pripravljen na tak način, da je ustrezen za medresorsko usklajevanje in javno obravnavo. Urška Bitenc (MGTŠ) je navzoče obvestila, da bo delovna skupina potek priprave predstavila v nadaljevanju, opozorila pa je, da je strategijo delovna skupina pripravila vsebinsko, dopolnitve s strani posameznih resorjev in drugih relevantnih deležnikov pa se pričakujejo v fazi medresorskega usklajevanja oziroma javne razprave.

Urška Bitenc (MGTŠ) je povedala, da program dela vključuje tudi obravnavo, pripravo in potrditev programa ukrepov za izvajanje strategije. Povedala je, da je bil osnutek programa ukrepov prav tako posredovan skupaj z vabilom in pojasnila, da v tej fazi vključuje le ukrepe Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter ukrepe, ki jih opredeljuje ZSocP. Slednji določa, da svet poda mnenje k programu, ki bo v primeru potrditve osnutka, prav tako predmet medresorskega usklajevanja, dopolnjevanja in javne obravnave.

Urška Bitenc (MGTŠ) je v nadaljevanju še pojasnila, da je med nalogami dela sveta tudi spremljanje izvajanja strategije in usmerjanje ter spremljanje dela izvajalcev ukrepov. Poleg tega Poslovnik o delu Sveta za socialno ekonomijo opredeljuje tudi načine obravnave pobud zainteresiranih deležnikov oziroma javnosti, ki lahko prav tako bistveno pripomorejo k oblikovanju ustreznih ukrepov za razvoj socialne ekonomije.

Minister je v razpravo vložil program dela sveta za leto 2025.

Svet ni prejel predlogov za dopolnitev oziroma spremembo programa dela sveta za leto 2025.

SKLEP št. 3: Svet za socialno ekonomijo potrdi program dela za leto 2025.

4. Predstavitev in glasovanje o predlogu besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035 in osnutku besedila Programa ukrepov za izvajanje strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030

Minister je po potrjenem dnevnem redu in programu dela napovedal obravnavo predloga besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035 in osnutka besedila Programa ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030.

Pojasnil je, da je predlog besedila strategije pripravila delovna skupina za pripravo besedila, zato bo ta del predstavila vodja delovne skupine v nadaljevanju seje, zaprosil pa je Sektor za socialno ekonomijo, da svet seznani z delovanjem skupine in drugimi potrebnimi informacijami glede predloga besedila.

Urška Bitenc (MGTŠ) je navzoče seznani, da je svet na 1. seji naložil vsebinskemu sektorju, da pripravi osnutek besedila strategije za nadaljnjo obravnavo. Osnutek je bil predstavljen na 2. seji in temelji na izsledkih poglobljenega pregleda politik z naslovom Spodbujanje socialnega podjetništva in razvoj socialnih podjetij v Sloveniji, ki ga je na pobudo Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport pripravil OECD. Poglobljeni pregled politik vsebuje tudi akcijski načrt s priporočili OECD za pospešitev razvoja socialne ekonomije v Sloveniji, ki je bil smiselno upoštevan pri pripravi strategije. Ta sicer vključuje tudi izsledke drugih dostopnih mednarodnih in nacionalnih študij tega področja, usmeritve krovnih dokumentov Evropske komisije, OECD-ja, OZN-ja in drugih mednarodnih organizacij ter določil nacionalne zakonodaje, predvsem ZSocP, saj predlog strategije sledi vsebinski strukturi, ki jo predpisuje ZSocP.

V nadaljevanju je Urška Bitenc (MGTŠ) sporočila, da je ministrstvo za potrebe priprave besedila organiziralo tudi fasilitatorsko delavnico za člane delovne skupine, na kateri so ti s pomočjo fasilitatorke oblikovali opredelitve ključnih pojmov, predvsem operativno definicijo socialne ekonomije in njenih načel. Eno od priporočil OECD je bilo, da se operativne definicije, ki bodo omogočale lažje razumevanje pojmov, vključi v strategijo.

Prisotnim na seji je Urška Bitenc (MGTŠ) prav tako sporočila, da je Ministrstvo za finance posredovalo predlog dopolnitve oziroma spremembe besedila predloga strategije, ki se veže na nedavne spremembe davčne zakonodaje v poglavju obdavčitev, kar bo predstavnica Ministrstva za finance predstavila tudi v nadaljevanju seje. Poleg tega je sporočila, da delovna skupina svetu predlaga, da v pripravo in izvajanje strategije vključijo tudi ministrstva, ki jih ZSocP ne opredeljuje kot pristojna za področje dejavnosti socialne ekonomije, tj. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, Ministrstvo za digitalno preobrazbo in Ministrstvo za solidarno prihodnost.

V nadaljevanju je Urška Bitenc (MGTŠ) podala nekaj tehničnih informacij glede priprave oziroma oblikovanja besedila strategije. Zahvalila se je vsem članom delovne skupine, ki so aktivno in konstruktivno sodelovali pri njenem nastajanju s svojimi predlogi. Povedala je, da je v času dela skupine ministrstvo prejelo obvestilo vodje delovne skupine Boruta Osonkarja, da odstopa od svoje funkcije in dela v skupini, kar je povezano z menjavo njegovega delovnega področja. Posledično je delovna skupina skladno s poslovníkom dela sveta izmed članov izvolila novo vodjo, Petro Peternel, ki bo tudi predstavila svetu delo skupine.

Člane sveta je Urška Bitenc (MGTŠ) tudi obvestila, da je ministrstvo v času priprave besedila strategije s strani članice delovne skupine Tatjane Grilj Medvedšek, ki jo je predlagalo Ministrstvo za finance, prejelo obvestilo, da jo bo zaradi menjave delovnega mesta nadomestila mag. Petra Istenič. Prav tako je bilo ministrstvo obveščeno o menjavi v sklopu članstva na Ministrstvu za solidarno prihodnost, saj je Kajo Simončič nadomestila Leja Drogenik Štibelj. Nato je besedo prepustila vodji delovne skupine.

Petra Peternel je povedala, da je delovna skupina, upoštevajoč vse pomembne krovne dokumente, pripravila osnutek besedila strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035. Pri pripravi besedila so se člani skupine srečali trikrat – tako v živo kot na dopisni seji. Komunikacija je ves čas delovanja skupine potekala elektronsko, dokumentacija pa je bila zbrana na skupnem zunanjem disku. S pomočjo sektorja so na tej podlagi oblikovali prvi osnutek strategije. Pojasnila je, da so se člani delovne skupine temeljito seznanili s ključnimi dokumenti, ki so bili osnova za oblikovanje strategije. Ti dokumenti vključujejo Akcijski načrt za socialno gospodarstvo 2021 (Evropska komisija), Priporočila OECD za socialno in solidarnostno ekonomijo iz leta 2022, Aplikativno analizo stanja na področju socialne ekonomije v Republiki Sloveniji iz leta 2018.

Petra Peternel je obvestila tudi, da so se za dodatno opredelitev ključnih pojmov na področju socialne ekonomije udeležili fasilitirane delavnice, ki je pripomogla k razjasnitvi osnovnih pojmov in načel, uporabljenih v besedilu strategije. Čeprav je delo zaradi odstopa vodje delovne skupine začasno zastalo, so ob podpori Sektorja za socialno ekonomijo na MGTŠ nadaljevali z delom in pripravili aktualni osnutek strategije. Delovna skupina je bila sestavljena iz predstavnikov sektorja socialne ekonomije, javnih institucij in članov sveta, kar je omogočilo vključitev različnih pogledov in potreb. Petra Peternel je poudarila, da so si pri pisanju strategije prizadevali upoštevati vse pomembne izzive in potrebe subjektov socialne ekonomije za oblikovanje strateškega okvirja.

Petra Peternel je mnenja, da je strategija pripravljena za obravnavo, čeprav se zaveda, da bo potrebno nadaljnje usklajevanje med ministrstvi, predvsem v luči predvidenih ukrepov. Poleg tega je navzoče obvestila, da delovna skupina predlaga, da se v medresorsko usklajevanje besedila vključi tudi ministrstva, ki jih ZSocP ne opredeljuje kot pristojna za področje dejavnosti socialne ekonomije, tj. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter Ministrstvo za digitalno preobrazbo in Ministrstvo za solidarno prihodnost, slednje je to samo prepoznalo, kar zelo pozdravlja. Delovna skupina namreč ocenjuje, da lahko bistveno prispevajo k profesionalizaciji organizacij socialne ekonomije in socialnih podjetji. Tako lahko Ministrstvo za solidarno prihodnost sodeluje s predlogi na področju povečanja zmogljivost organizacij socialne ekonomije za izvajanje nalog po javnih pooblastilih, koncesijah ter izvajanje nalog v javnem interesu v okviru dolgotrajne oskrbe in na področju izvajanja stanovanjske politike ter z ukrepi za krepitev ekonomske demokracije. Ministrstvi za vzgojo in izobraževanje ter visoko šolstvo, znanost in inovacije lahko smiselno sodelujeta pri ukrepih vezanih na oblikovanje standardov oziroma kompetenc in veščin za izvajanje storitev svetovanja, mentorstva, usposabljanja, izobraževanja ipd. na področju socialne ekonomije in socialnega podjetništva. Ministrstvo za digitalno preobrazbo pa lahko sodeluje pri ukrepih, ki vključujejo digitalizacijo.

Minister se je gospe Peternel zahvalil za predstavitev dela delovne skupine ter povedal, da bo ministrstvo predlog glede vključitve ostalih ministrstev v medresorsko usklajevanje upoštevan. Glede na to, da se na strategijo nanaša tudi izvedbeni dokument strategije, tj. Program ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030, je minister zaprosil vsebinski sektor, da predstavi še ta dokument.

Urška Bitenc (MGTŠ) je povedala, da je delovna skupina imela omejene možnosti vključevanja ukrepov v program in upa, da bodo pristojni resorji dopolnili, kjer je to potrebno v sklopu medresorskega usklajevanja. Pojasnila je, da je Program ukrepov izvedbeni dokument strategije, ki podrobneje opredeljuje konkretne ukrepe za razvoj socialnega podjetništva oziroma socialne ekonomije. Program ukrepov skladno z zakonom pripravi pristojno ministrstvo in je za razliko od strategije, petletni dokument. Pojasnila je, da je možno predlagati tudi drugačno obdobje od petletnega. Poudarila je, da je v osnutek besedila ministrstvo vključilo ukrepe, ki so predvideni v sklopu Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 ter druge ukrepe, ki jih opredeljuje ZSocP ter naslovila je druge resorje, naj dopolnijo program ukrepov z ukrepi, ki jih nameravajo izvajati ali jih že izvajajo. ZSocP predvideva, da se ukrepi za spodbujanje in razvoj

socialnega podjetništva oziroma socialne ekonomije izvajajo na štirih vsebinskih področjih, in sicer na področju spodbud za socialna podjetja, ki zajemajo finančne in promocijske ukrepe, izgradnje in oblikovanja podpornega okolja, zaposlovanja ter dostopa do različnih finančnih virov. Poleg tega zakon predvideva, da se v program ukrepov vključit tudi posebne spodbude, in sicer spodbude za zaposlovanje invalidov ter zaposlovanje drugih najbolj ranljivih skupin na trgu dela oziroma za poslovanje socialnih podjetij.

Urška Bitenc (MGTŠ) je poudarila, da je ministrstvo pri pripravi besedila upoštevalo navedene usmeritve in na področju svojih pristojnosti vključilo ukrepe, ki jim sledijo. Tako je skladno s priporočili OECD in Evropske komisije oblikovalo ukrep za oblikovanje zagovorniške organizacije za socialna podjetja in socialno ekonomijo, ki bo hkrati tudi ena ključnih promocijskih točk. Komplementarno bo ministrstvo nadaljevalo s svojo aktivnostjo kot kontaktna točka za enotno vstopno točko EU za socialno ekonomijo. Prav tako ministrstvo načrtuje redno obveščanje in dodatno informiranje svetovalcev, ki delujejo v sklopu podpornega okolja SPOT svetovanje. Poleg tega bo ministrstvo nadaljevalo s promocijo socialne ekonomije in socialnega podjetništva v sklopu formalnih in neformalnih oblik izobraževanja, saj se je to izkazalo v preteklosti kot izjemno dobra praksa. Poleg tega ministrstvo skladno z ZSocP opravlja tudi redne naloge spremljanja socialnih podjetij ter vodi evidenco socialnih podjetij, ki je javno dostopna na portalu OPSI, kar je prav tako ministrstvo vključilo v program. Portal OPSI vodi Ministrstvo za digitalno preobrazbo.

Nadalje je Urška Bitenc (MGTŠ) povedala, da ministrstvo v sklopu ukrepov za razvoj in krepitev organizacij socialne ekonomije načrtuje ukrep za spodbujanje projektov socialne ekonomije in zagon socialnih podjetij ter smiselno aplikacijo izvlečka analize Celostnega raziskovalnega projekta, ki je bil namenjen oblikovanju predlogov za razvoj finančnega mehanizma, tj. opredelitev možnih finančnih virov za oblikovanje, delovanje ter upravljanje finančnega mehanizma za razvoj zadružništva in socialne ekonomije v Sloveniji in identifikacija ustreznih finančnih produktov.

V vsebinskem sklopu podpornega okolja ministrstvo načrtuje nadaljnjo krepitev mreže SPOT Svetovanje z vključevanjem podpore vsebinam in storitvam za socialna podjetja ter z oblikovanjem specializiranih socialno podjetniških inkubatorjev. Poleg tega načrtuje tudi izvedbo ukrepov za profesionalizacijo zaposlenih v socialnih podjetjih, ki se srečujejo z delom z najbolj ranljivimi ciljnim skupinami, in sicer z namenom krepitev njihovih kompetenc. Program vključuje tudi navedbo finančne podpore, ki izhaja iz določil Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki omogoča finančne spodbude za socialna podjetja, ki zaposlujejo invalide nad kvoto, kar že sistemsko izvaja Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživitinski sklad Republike Slovenije. Urška Bitenc (MGTŠ) je poudarila, da v tem delu pričakujejo vsebinsko sodelovanje s pristojnim ministrstvom, in sicer za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Nadalje je Urška Bitenc (MGTŠ) sporočila, da v vsebinskem sklopu profesionalizacije organizacij socialne ekonomije ministrstvo načrtuje ukrepe za spodbujanje zaposlovanja na ključnih vsebinskih področjih delovanja socialnih podjetij, in sicer z omogočanjem izboljšanja njihove ponudbe na trgu. Poleg tega pa namerava ministrstvo nadaljevati z razvijanjem metod in aplikacij merjenja družbenih učinkov.

Minister je odprl razpravo o predlogu besedil strategije in programa ukrepov.

Nataša Cvetek, predstavnica socialnih partnerjev – na predlog reprezentativnih delodajalskih organizacij, je povedala, da prvič sodeluje v svetu. Najprej se je zahvalila tistim, ki so sodelovali pri pripravi strategije in programa ukrepov, nato je zastavila nekaj vprašanj, in sicer, zanimalo jo je, ali med letoma 2022 do sedaj ni bilo izvedenih sej sveta, saj je v poslovniku določeno, da se sestane vsaj dvakrat letno. Glede programa dela je povedala, da je iz tabel težko razumeti rok začetka izvedbe posameznega ukrepa, saj je napisano na primer od 2025 do 2029. Glede

financiranja delovanja sveta jo je zanimalo, za katere aktivnosti naj bi bil namenjen naveden znesek, saj se ji zdi znesek nizek oz. jo je zanimalo, ali je ta znesek mišljen na letni ravni ali za obdobje petih let? Pri ukrepu 3. 1. – Podpora ustanavljanj in delovanju socialnih podjetij je zapisan rok 2023 – 2025, zato je zaprosila za kratko poročilo glede tega, kaj je bilo že izvedeno na tem področju.

Urška Bitenc (MGTŠ) je povedala, da je bila zadnja (dopisna) seja sveta izvedena decembra leta 2022, nato je z delom pričela delovna skupina. Leta 2023 je vodja delovne skupne, gospod Osonkar, odstopil, zato je Sektor za socialno ekonomijo pristopil k vsebinski podpori pri pripravi besedila strategije. Medtem je bilo potrebno dvakrat spremeniti Odlok o ustanovitvi Sveta za socialno ekonomijo, in sicer prvič so se spemila imena ministrstev, ki izvajajo strokovne naloge za Svet za socialno ekonomijo, drugič zaradi spremembe organizacije, ki predlaga dva predstavnika socialnih podjetij v svet, saj je bilo Združenje Socialna ekonomija Slovenije, so.p. - v stečaju po zaključenem stečajnem postopku izbrisano. Urška Bitenc (MGTŠ) je nadalje pojasnila, da je bil proces relativno dolgotrajen, saj je bilo potrebno povabiti vse deležnike h kandidaturi, ter se je zahvalila Fundaciji Prizma, da je organizirala volitve za izbor predstavnikov socialnih podjetij v svet.

Glede rokov izvedbe, ki so navedeni v programu ukrepov, je Urška Bitenc (MGTŠ) pojasnila, da časovni razpon 2025 – 2029 pomeni čas izvajanja ukrepa oziroma posameznega javnega razpisa, saj je predvidenih več odpiranj. V programu ukrepov ni rokov, ki bi opredelili mesec objave, saj ministrstvo na začetku vsakega koledarskega leta pripravi načrt spodbud, kjer so po kvartalnih navedeni ukrepi, ki so predvideni v posameznem letu. Glede stroškov je pojasnila, da so nekatere naloge vključene v program ukrepov stalne naloge zaposlenih na ministrstvu, naveden znesek pa je namenjen morebitnim dodatnim stroškom, kot so potni stroški ter drugi stroški zunanjih izvajalcev, ki bi morebiti nastali pri izvajanju stalnih nalog.

Glede ukrepa št. 3.1. je Urška Bitenc (MGTŠ) pojasnila, da naveden ukrep še traja, novo izvajanje ukrepa pa je predvideno od leta 2026 do leta 2029. V sklopu operativnega programa so bila tako že namenjena sredstva za SPOT svetovanje tudi za socialna podjetja, ki jih morajo SPOT točke kontaktirati in jih obvestiti, da jim lahko nudijo podporo. Vodi se tudi evidenca opravljenih storitev, zato ministrstvo razpolaga s podatki o opravljenih svetovanjih in mentoriranih socialnim podjetjem.

Zdenka Marija Kovač, predstavnica strokovne inštitucije na področju socialne ekonomije, meni, da je bilo ogromno dela že opravljenega, a je potrebnega še nekaj usklajevanja, da bo dokument postal še bolj pregleden in celovit. Sprejem strategije bi po njenem mnenju pomenil prelomnico na področju socialne ekonomije. Zaprošila je za pojasnilo, zakaj se strateški dokument nanaša na socialno ekonomijo, medtem pa program ukrepov naslavlja le socialno podjetništvo. Zanima jo, zakaj ni navedenih ukrepov, ki bi bili namenjeni tudi drugim organizacijam socialne ekonomije. Mnenja je, da splošna javnost ne loči med navedenima terminoma, zato je potrebno natančneje opredeliti definicije. Sporočila je tudi, da pripravlja priročnik za socialno ekonomijo, ki bi lahko bil v pomoč posameznim resorjem pri določanju njihovih ukrepov. Predlagala je, da se v strateški del vključi SWOT in PEST analiza, ključni indikatorji dejanskega stanja ter jasne strateške cilje z merljivimi kazalniki, kaj želimo doseči do leta 2035. Predlagala je tudi, da se vključi nove deležnike, ki bi prispevali k uresničevanju strateških ciljev, in sicer Urad za narodnosti in Ministrstvo za pravosodje, slednje zaradi področja rehabilitacije zapornikov. Povedala je, da so že leta 2000 na MDDSZ pripravili Program razvoja integracijskih podjetij, podlaga katerega je bila študija delovanja in način financiranja WISE v različnih državah EU. Ob koncu mandata takratne vlade je bil program pospravljen v predal in še danes čaka na realizacijo, ob tem pa se problem ranljivih ciljnih skupin po njenem mnenju samo povečuje. Povedala je, da vztraja pri opredelitvi WISE podjetij kot koncesionarjev za zagotavljanje vključevanja ranljivih ciljnih skupin. Meni, da imajo samo invalidi kolikor toliko urejeno podporno okolje, za ostale skupine pa ni poskrbljeno.

Mnenja je, da socialna podjetja ne ustvarjajo dovolj delovnih mest, prav tako ne obstaja sklad, ki bi zagotavljal sredstva za rast, banke pa odklanjajo podporo, ker presojuje le dobiček, ne znajo pa oceniti družbenega dobička. Prizadeva si tudi za razvoj skupnostnih razvojnih modelov na nivoju občin, potrebno se ji zdi tudi bolje definirati javno zasebno partnerstvo, da ne bi pri socialnih podjetjih, ki povezujejo obe sferi, prihajalo do interpretacij o korupciji. Nazadnje je poudarila, da je potrebno pri dolgoročnih ukrepih, po letu 2028, povsod določiti kazalnike uspešnosti na način, da bo možno oceniti, ali je bila strategija uspešna. Mnenja je, da je sedaj čas, da postane socialna ekonomija ključno orodje za trajnostni razvoj.

Dušanka Lužar Šajt, predstavnik reprezentativnih združenj lokalnih skupnosti, je povedala, da je potrebno v strategiji opredeliti kazalnike. Mnenja je, da v lokalnih skupnostih prepoznavnost socialnih podjetij pada, zato je potrebno podporno okolje približati lokalnim skupnostim. Nadalje je izpostavila ukrep namenjen podjetniškim inkubatorjem v okviru Dogovora za razvoj regij. Meni, da bi bilo potrebno vključiti subjekte socialne ekonomije ali socialna podjetja kot potencialne inkubirance. Ker gre pri navedenem ukrepu za vzpostavljanje infrastrukture za podjetniške inkubatorje, je potrebno podporne storitve, kot na primer svetovanje, mentoriranje in izobraževanja, zagotavljati iz drugih programov, na primer SPOT točke. Zanima jo, kako se bo v okviru podpornih storitev SPOT točk preverjalo, ali je bila socialnim podjetjem nudena podpora, saj je 1 milijon in 400 tisoč evrov namenjenih za podporo socialni podjetjem. Glede pridržanih javnih naročil je mnenja, da so le-ta še vedno dojeta kot korupcija, zato bi bilo potrebno okrepiti znanje pri občinskih svetih, da socialna podjetja lahko izvajajo storitve za lokalne skupnosti.

Urška Bitenc (MGTŠ) je mnenja, da je možno kot deležnike vključiti tudi Urad za narodnosti in Ministrstvo za pravosodje. Glede merljivih kazalnikov je opomnila, da delovna skupina ni mogla določati ukrepov, ki niso bili vključeni v pripravo besedila, zato pričakuje, da bodo ostali resorji dopolnili tabelo s svojimi ukrepi v okviru medresorskega usklajevanja. Glede finančne podpore socialnim podjetjem je Urška Bitenc povedala, da je bil izveden raziskovalni projekt glede smiselnosti vzpostavitve finančnega mehanizma za dostop do finančnih virov v okviru katerega je bilo ugotovljeno, da socialna podjetja niso nagnjena k zadolževanju, saj je anketa izvedena v sklopu projekta pokazala veliko težnjo po 100 % podpori iz javnih virov. Glede javno-zasebnih partnerstev in sodelovanja z lokalnimi skupnosti je Urška Bitenc povedala, da bo moral izbrani prijavitelj na Javnem razpisu za oblikovanje zagovorniške organizacije na področju socialne ekonomije stopiti v stik z lokalno skupnostjo in jih nagovoriti h ukrepom namenjenim za spodbujanje socialnih podjetij. Prav tako je povedala, da se bo sektor s pripravljavci predloga Dogovorov za razvoj regij uskladil glede morebitne dopolnitve ukrepa namenjenega podjetniškim inkubatorjem.

Helena Turk, namestnica predstavnice reprezentativnih združenj lokalnih skupnosti, je iskala v strateškem dokumentu vidno vlogo občin, ki bi morale biti zajete kot aktivne izvajalke ukrepov, saj imajo le te ključne vlogo pri razvoju socialne ekonomije oziroma implementiranju ukrepov na lokalni ravni. Občine so na primer lahko kupci storitev socialnih podjetij, pripomorejo lahko k razvoju socialnega podjetništva v določeni lokalni skupnosti, zato je mnenja, da je potrebno razmisliti glede ukrepov, ki bi bili namenjeni lokalnim skupnostim oziroma občinam. Poleg tega je mnenja, da je promocija strategije med izvajalci in uporabniki ključna, da se doseže konkretne rezultate.

Urška Bitenc (MGTŠ) je sporočila, da daje ZSocP občinam možnost, da načrtujejo, financirajo in izvajajo politike razvoja socialnega podjetništva na območju občine. Povedala je, da se lahko vključi ukrep glede promocije socialnega podjetništva, ki naj bi ga sicer morala izvajati zagovorniška organizacija. Pojasnila je, da so v program uvrščeni ukrepi, ki jih ministrstvo načrtuje, ni pa načrtovanih ukrepov, ki bi bili namenjeni posebej občinam, saj ministrstvo iz EKP namenja sredstva predvsem za subjekte socialne ekonomije.

Minister je izrazil podporo predlogu glede vključitve socialnih podjetij v ukrep namenjen podjetniškim inkubatorjem v sklopu dogovora za razvoj regij in sektorju naložil, da se dogovori z MKRR glede možnih dopolnitev ukrepa.

Zdenka Marija Kovač (predstavnica strokovne inštitucije na področju socialne ekonomije) meni, da so ključen deležnik tudi družbeno odgovorna podjetja, ki jih je potrebno spodbuditi, da bodo pričela podpirati socialna podjetja bodisi z donacijami, storitvami ipd.

Petra Peternel (predstavnica zadrug) je mnenja, da je potrebno upoštevati pojme, ki so opredeljeni v strategiji. ZSocP se sicer osredotoča le na socialno podjetništvo, je pa v njem opredeljen tudi pojem socialne ekonomije, zato je slednja vključena v strategiji ter lahko naslavlja številne probleme.

Tomaž Čučnik (predstavnik invalidskih podjetij) meni, da invalidska podjetja, ki so organizirana kot d.o.o, zaposlujejo težjo skupino ljudi, prav tako zaposlitveni centri, ne skladajo pa se povsem z definicijo v strategiji, in sicer glede participativnega odločanja. Večje gospodarske družbe, ki so organizirane v obliki družbe z omejeno odgovornostjo, sicer imajo sisteme soodločanja, v manjših družbah pa tega ni, zato je napovedal, da bodo v postopku medresorskega usklajevanja podali predlog širše definicije, ki bi zaobjela vsa invalidska podjetja.

Izpostavil je dejstvo, da morajo invalidska podjetja še vedno dokazovati, da so invalidi sposobni delati, zato predlaga, da se v strategiji še bolj poudari pomen družbeno odgovornega javnega naročanja in pričakuje, da se bo predvsem MJU bolj zavzel za slednje. Meni, da tisti, ki zaposlujejo težje invalide ne uspejo cenovno konkurirati z ostalimi, zato bi lahko težavo naslovili z vidika stroškov plač in režijskih stroškov. Meni, da gre za manjše organizacije, ki si težje privoščijo konkurenčno ceno, zato upa na večjo medijsko podporo ter da se poseže v primerih ponudbe storitev/blaga po nizkih cenah. Opozoril je tudi, da bi morala država v luči družbeno odgovornega podjetništva promovirati sodelovanje podjetij s subjekti socialne ekonomije.

Urška Bitenc (MGTŠ) je sporočila, da je participativnost temeljno načelo socialne ekonomije, ne samo na nivoju Slovenije ampak tudi na EU nivoju. Zaveda se posebnosti invalidskih podjetij, ki ne glede na to predstavljajo pomembno skupino organizacij socialne ekonomije. Prav tako priznava, da se sektor zaveda, da pri nekaterih invalidskih podjetjih navedeno načelo ni vključeno v temeljne akte, a na podlagi izkušenj s prebiranjem aktov je mnenja, da se težavo lahko rešuje tudi s sprejetjem ustreznih pravilnikov v kolikor posamezna organizacija želi slediti načelu participativnosti. Ponudila je pomoč subjektom, ki se prepoznavajo kot subjekti socialne ekonomije, pri iskanju načina vključevanja participativnega načela v delovanje invalidskih podjetij.

Mojca Žganec Metelko (predstavnica socialnih podjetij) je pohvalila napredek, saj na terenu opaža, da ima promocija socialne ekonomije učinke. Omenila je razpis ministrstva za izobraževanje glede pilotnih projektov, meni tudi da je predvidena podpora delovnim mentorjem v programu ukrepov dobrodošla. Po drugi strani opaža, da je veliko stečajev in likvidacij socialnih podjetij, kar nekaj pa je tudi novo nastalih socialnih podjetij, ne glede na to opaža, da je morala pri večini socialnih podjetij zelo slaba, kar se kaže tudi v nezainteresiranosti glede imenovanja predstavnikov socialnih podjetij v svet. Veseli pa jo dejstvo, da klasična podjetja prepoznajo pozitivne strani sodelovanja s socialnimi podjetji. Zanimalo jo je, ali sta bila predlog za znižanje davčne stopnje in predlog sekcije podjetnic vključena v strategijo.

Urška Bitenc (MGTŠ) je odgovorila, da so bile pobude le deloma vključene ter da je bil glede omenjenih pobud podan tudi odgovor s strani sveta.

Ljubico Zgonec Zorko (predstavnica socialnih podjetij), ki vodi rokodelsko zadrugo, je zanimalo, ali je akcijski načrt realizacije v pripravi.

Urška Bitenc (MGTŠ) je pojasnila, da so navedeni kazalniki, po katerih naj bi se spremljali ukrepi. Ko bo šel program ukrepov v medresorsko usklajevanje pričakuje, da ga bodo ostali resorji dopolnili z navedbo svojih ukrepov, ki jih načrtujejo po letnih. Pojasnila ja, da ministrstvo objavlja vsako leto letni načrt za splošno javnost, kjer so navedeni vsi ukrepi, ki jih namerava ministrstvo izpeljati v določenem letu, in sicer so navedeni po kvartalnih načrta izvedbe. Ministrstvo na področju socialnega podjetništva oziroma socialne ekonomije v letu 2025 načrtuje poleg že objavljenega razpisa za oblikovanje zagovorniške organizacije na področju socialne ekonomije, še razpis za spodbujanje projektov združništva in socialne ekonomije ter zagona socialnega podjetništva, javni razpis za razvoj socialnega gospodarstva za profesionalizacijo zaposlenih ter mentorske sheme za delo z ranljivimi ciljnim skupinami.

Simona Poljanšek (MF) je povedala, da je potrebno v programu ukrepov zagotoviti, da imajo finančni ukrepi podlago v sprejetem proračunu, ki je dvoletni. Glede strategije razvoja socialne ekonomije je mnenja, da je potrebno definirati pojem »trajnostno financiranje«, ki je navedeno na straneh 9 in 23, in sicer iz vidika meril in kriterijev, kajti uredba o taksonomije nima še določenih meril in kriterijev. Izpostavila je tudi vprašanje, kakšna je razlika med subjektom zasebnega prava in zasebno organizacijo (str. 24). Predstavila je tudi predlagano dopolnitev poglavja obdavčitve v strategiji, in sicer Zakon o davku na dodano vrednost predvideva splošno oprostitvev obračunavanja DDV v okviru posebne ureditve za male davčne zavezance, po kateri je oproščen obračunavanja DDV vsak davčni zavezanec, ki ima sedež, ali če nima sedeža, stalno ali običajno prebivališče v Sloveniji, če v predhodnem koledarskem letu ni presegel zneska 60.000 evrov letnega prometa na ozemlju Slovenije in tega zneska prometa ne presega v tekočem koledarskem letu.

Minister je zagotovil, da bo strategija dopolnjena glede na predlagano spremembo.

Tomaža Čučnika (predstavnik invalidskih podjetij) je zanimalo, ali bo hkrati izvedena javna obravna in bosta dokumenta objavljena na e-demokraciji.

Urška Bitenc (MGTŠ) je potrdila, da ministrstvo poleg objave na e-demokraciji in medresorskega usklajevanja načrtuje tudi razpravo, ki bo potekala v živo.

Minister je ugotovil, da se lahko pristopi k glasovanju o tem, ali sta dokumenta pripravljena na tak način, da sta ustrezna za medresorsko usklajevanje in javno razpravo. Svet ni prejel pripomb, zato se sklep sprejme.

SKLEP št. 4: Svet potrdi, da sta predloga besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035 in Programa ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030 pripravljena na tak način, da se ju lahko posreduje v medresorsko usklajevanje in javno obravnavo.

5. Razno

Urška Bitenc (MGTŠ) je člane obvestila, da je član sveta Peter Baroš, predstavnik Ministrstva za kulturo, zamenjal delovno mesto, zato bo ministrstvo pozvalo k imenovanju novega predstavnika, ostale resorje pa je pozvala naj ministrstvo obvestijo o morebitnih spremembah članstva.

Mojca Žganec Metelko (predstavnica socialnih podjetij), direktorica socialnega podjetja KNOF so.p., je povedala, da pripravljajo pobudo za nov finančni instrument, namenjen centrom ponovne uporabe. Mnenja je, da jih v Sloveniji primanjkuje, nekaterim grozi zaprtje, zato bo Slovenija težko zadostila novim EU zahtevam glede ponovne uporabe. Ker tako komunalna podjetja kot občine

nimajo sredstev, predlaga, da bi lahko vsako gospodinjstvo prispevalo 0,35 EUR za centre ponovne uporabe na način, kot se plačuje na položnicah za elektriko prispevek za obnovljivo energijo.

Minister je mnenja, da bi bilo potrebno dati pobudo na MOPE.

Minister je ob 14.45 predlagal, da se 4. seja sveta zaključi. Sporočil je, da bo naslednja seja predvidoma čez dva meseca, in sicer po zaključku medresorskega usklajevanja. Zahvalil se je za udeležbo in konstruktivno sodelovanje.

Zapisala:
Pamela Perdec
namestnica sekretarja sveta

Matjaz Han
predsednik sveta

Priloge:

- Zapisnik 2. seje in 3. seje Sveta za socialno ekonomijo,
- Program dela Sveta za socialno ekonomijo za leto 2025,
- Predlog besedila Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2035, ki ga je pripravila delovna skupina za pripravo Strategije razvoja socialne ekonomije,
- Osnutek besedila Programa ukrepov za izvajanje Strategije razvoja socialne ekonomije za obdobje 2025 – 2030.

